

'De Wachter', monument voor dienstplichtigen

Vanaf 1996 is de opkomstplicht voor militaire dienst uitgesteld. Defensie roept daarom geen nieuwe dienstplichtigen meer op. Toch is er in Nederland nog steeds een dienstplicht voor mensen vanaf 17 tot 45 jaar. Toen in 1996 in Nederland de dienstplicht werd opgeschort, hebben de VVDM (Vereniging van Dienstplichtige Militairen) en de AVDM (Algemene Vereniging van Nederlandse Militairen) samen met het ministerie van Defensie het initiatief genomen om een herinneringsbeeld te laten maken. Op advies van kunstcentrumStroom Den Haag zijn de initiatiefnemers te rade gegaan bij de in Amerika geboren en van afkomst Japanse beeldhouwer Shinkichi Tajiri.

Tajiri, zoon van Japanse immigranten, volgde in 1940 zijn eerste beeldhouwlessen. Na de aanval op Pearl Harbor op 7 december 1941 werden hij, zijn moeder, broers en zus in een van de interneringskampen voor Amerikaanse Japanners gedwongen geïnterneerd. Het was de dag van zijn achttiende verjaardag, een leeftijd waarop Nederlandse jongens tot 1996 opgeroepen werden voor de dienstplicht. Terwijl de militairen en dienstplichtigen die tijdens de oorlog in Nederland verbleven, gedemobiliseerd werden, werd de dienstplicht in de USA uitgebreid. Tajiri meldde zich in 1943 vrijwillig en nam dienst in het 442nd Regimental Combat Team, een eenheid die bijna geheel bestond uit Japans-Amerikaanse burgers van de tweede generatie. In mei 1944 landde zijn eenheid in Napels. In juli werd hij zwaar verwond nabij Castellini. Tajiri verwerkte zijn ervaringen tijdens de tweede wereldoorlog en het Amerika waar burgers van Japanse afkomst niet welkom was, in zijn kunstwerken.

"The Warrior, Guerrier, and Samurai were recurrent themes in my work. They expressed the need to purge myself of the horrors of war." - Shinkichi Tajiri.¹

De drie belangrijkste onderwerpen die in het werk van Tajiri telkens terugkeren, zijn geweld, snelheid en erotiek. Daarnaast refereert hij regelmatig aan bepaalde aspecten van de Amerikaanse en Japanse cultuur. Tajiri kwam zelf uit een oud Samoerai-geslacht. De 'Wachter' op het Nassauplein is geïnspireerd door de Japanse legende van De 47 Ronins een verhaal over trouw en eer. Een Ronin is een Japanse Samoerai, die ten strijde trekt zonder een meester te dienen. Dit was de eerste Ronin die Tajiri maakte. Hij heeft er later nog vele gemaakt. Centraal staat de vraag aan wie je trouw moet zijn. Het beeld is oorspronkelijk gemaakt in dunne platen piepschuim. Daarvan zijn mallen gemaakt en die zijn in brons afgegoten. Behalve de plaat op de linker knie (de plek waar Tajiri in Italië in 1944 gewond werd) zijn de harnasonderdelen en de helm duidelijk te herkennen. Door de opdracht van VVDM en AVNM ging hij terug in de tijd en liet zich anno 1996 tot een nieuwe serie werken inspireren. De 'Wachter' op het Nassauplein vertegenwoordigt het veranderde inzicht wat betreft het leger en symboliseert ook de functie als bewaker van de vrede.

Het monument is onthuld op 26 februari 1997 door burgemeester Deetman en staatssecretaris Gmelich Meijling van Defensie op het Nassauplein in Den Haag.

Bronnen:

¹ <https://www.shinkichi-tajiri.com/warrior>

<https://www.stroom.nl/>

<https://www.nlveteraneninstituut.nl/>